

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Worsaae): I Anledning af de Bemærkninger, der ere fremsatte, skal jeg først tillade mig at dvæle ved Ændringsforslaget under Nr. 49. Den ærede Ordfører fremhævede to Grunde til, at man ikke kunde gaa ind paa en Forhøielse af den vedkommende Embedsmands Lønning, nemlig dels: at Lønningen for nylig var bleven forhøiet, dels den, at man mener, at en saadan Forhøielse vilde styrke Modstanden mod den Anskuelse, der næres om en Omordning af vore Arkiver. Hvad det første angaar, skal jeg kun bemærke, at den Vedkommende selvfølgelig ikke har nogen Ret til den Forhøielse, der er foreslaaet, men at han, som oplyst i Anmærkningerne, har i høi Grad et Billighedskrav paa, at den maa blive ham tilstaaet, og med Hensyn til det andet Punkt vil jeg netop tillade mig at anbefale ham Sagen set fra et modsat Standpunkt af det, den ærede Ordfører har indtaget, idet jeg maa gjøre opmærksom paa, at han er en af de Mænd, der allerivrigst have arbeidet og ville arbejde for Gjennemførelsen af de nye Tider om Arkivvæsenets Ordning her i Landet, og jeg tror, at han ved Omordningen af det store Arkiv, der er ham betroet, allerede har vist, at han er istand til at udføre slige Opgaver paa en tilfredsstillende Maade. Jeg tvivler ikke om, at hvis det ærede Thing vil vise ham den Velvilie at tilstaa ham dette Tillæg, hvorpaa han, som sagt, har et Billighedskrav, vil man i høi Grad bidrage til at forberede den Sag, man her faa levende interesserede sig for. Jeg skal endnu kun dertil sige, at hvorfor det særligt for mig er ønskeligt, om han kunde opnaa dette Tillæg, er, at det nævnte Spørgsmaal er sat eller i den nærmeste Fremtid vil blive sat i Bevægelse. Med Hensyn til Ændringsforslaget under Nr. 50, kan jeg ikke Andet end udtale min Erkjendtlighed for Udvalget, fordi det er gaaet ind paa at tilstaa en Understøttelse til Enken efter en Mand, der i sin Tid har indlagt sig store Fortjenester af Folkeoplysningen her i Landet, og jeg ser deri et nyt Vidnesbyrd om, at enhver ærlig og kraftig Bestræbelse i denne Retning altid er sikker paa at finde Anerkjendelse og Understøttelse her i Thinget. Den ærede Ordfører bemærkede med Hensyn til Forslaget under Nr. 60, at det vilde være ønskeligt, at Ministeriet havde sin Opmærksomhed henvendt paa at erhverve flere og brugelige Apparater til Skoleundervisningen i Landet. Jeg behøver neppe at tilføie, at det skal være mig kjær, om jeg paa nogen Maade kan bidrage til at fremme denne Sag. — Jeg kommer derefter til det kongelige Theater, og jeg kan ikke negte, at jeg her væsentlig maa tiltræde den Anskuelse, der er udtalt af den ærede Ordfører for Mindretallet (Scaventus). Jeg maa tillade mig at gjøre opmærksom paa, at ganske vist er Indtægten ved det nye Kgl. Theater stegen og stegen i visse Henseende mere, end man kunde vente; men paa den

anden Side er desværre ogsaa Udgiften stegen. Jeg har allerede tidligere havt den Ære at forelægge for Thinget en Beretning om, at der er kommet Udgifter til Theatret, hvorom man ikke tidligere har dannet sig nogen Forestilling. Det vil være Udvalget bekendt, at der til Kommuneafgifter, til Brandassurance for det nye Theater medgaaar langt, langt større Summer, end man tidligere har tænkt sig. Hertil komme Udgifterne til Brændsel og Gasbelysning. Jeg har ogsaa tidligere tilladt mig at antyde, at man har været nødsaget til strax at foretage forskellige Forandringer ved Theatret for at spare paa Gas og Brændsel, for at ikke Udgifterne hertil skulle blive saa store, at de i en altfor væsentlig Grad vilde indvirke paa Theatrets Status. Jeg kan som sagt slutte mig til den ærede Ordfører for Mindretallet i Udvalget, naar han udtalte det Ønskelige i, at den Gjæld, der hviler paa det kongelige Theater, maatte blive eftergivet, og at Theatret saaledes maatte blive sat istand til jævnt at fortsætte sin Virksomhed. Jeg maa nemlig tillade mig at erindre de Herrer om, at hvis Theatret ikke skulde faae et større Tilskud, end der er foreslaaet, nemlig 40,000 Kr., og hvis Theatret samtidig skulde forvente og afdrage den Gjæld, som er opført under Nr. 59 i Ændringsforslagslisten, vilde den hele Sum medgaa til disse Renter og Afdrag, og Theatret vilde aldeles ikke have nogen Sum tilbage, hvormed det kunde dække et eventuelt Understud. Det maa nemlig derhos erindres, at Theatrets Regnskab afluttes den 30te Juni, og at der derefter kommer tre saakaldte døde Maanedere, i hvilke Theatret ingen Indtægt har, og i hvilke de faste Lønninger og en hel Del Udgifter alligevel skulle udredes af Theatret. Lønningerne alene beløbe sig til 12,500 Rd. maanedlig og dertil komme andre Udgifter til et Beløb af omtrent 5,000 Rd. maanedlig; det er altsaa en Udgift af 17,500 Rd. maanedlig, hvilket for de tre døde Maanedere udgjør c. 52,000 Rd. Det er selvgelig Penge, som Theatret maa have i Behold ved Udgangen af Theatreaaret i Juni Maaned, for at de løbende nødvendige Udgifter kunne afholdes, inden Theatret igjen optager sin Virksomhed til Østeraaret. Dernæst er der altid Udgifter til forskellige Ting, der skulle forberedes ved Theatret, saasom nye Dekorationer til nye Stykker, Dragter og mange andre slige Udgifter, som forestaa i den døde Tid, saaledes, at, naar Theatret ikke har en Sum i Behold ved Theatreaarets Udlob, vil det være ude af Stand til at afholde de bestemte Udgifter, der paahvile det i Mellemtiden, og det er Udgifter, som ere absolut nødvendige for, at Theatret paa en frugtbringende Maade kan fortsætte sin Virksomhed i det følgende Aar. Jeg maa ogsaa i Overensstemmelse med den ærede Ordfører for Mindretallet fremhæve, at Theatret tidligere kun har svaret Renter og Afdrag af den ældre Gjæld, men at disse 220,000 Rd., der have været udredede af Sorø Akademis Midler, have været